

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Рівненський державний гуманітарний університет

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА:

***минуле, сучасне,
шляхи розвитку***

Збірник наукових праць

*Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету*

**Випуск 17
У 2-х т. Том I**

Засновано у 2000 році

Рівне – 2011

ББК 63.3(4Укр)-7
У45
УДК 94(477)

Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Зб. наук. праць: наук. зап. Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т. – Вип. 17. – Рівне: РДГУ, 2011. – Т. 1. – 319 с.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету

- Баканурський А.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Одеса)
Бондарчук Я.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент (Острог), заступник головного редактора
Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент (Рівне), відповідальний секретар
Горпенко В.Г. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Захарчук-Чугай Р.В. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Іваницький А.І. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Кияновська Л.О. – доктор мистецтвознавства, професор (Львів)
Овсійчук В.А. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор (Рівне)
Ричков П.А. – доктор архітектури, професор (Рівне)
Супрун-Яремко Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор (Рівне)
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор (Рівне)
Федорук О.К. – доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор (Рівне)
Жилук С.І. – доктор історичних наук, професор (Рівне)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 15560-4032 Р.
Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

Упорядник тому: проф. **Виткалов В.Г.**

Рецензент: **Афанасьєв Ю.Л.** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету ім. Б.Грінченка

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 5 від 30 грудня 2011 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

Збірник зареєстрований Президією ВАК України як фахове видання з проблем мистецтвознавства (постанова № 2409/2 від 9.02.2000 р.) та перереєстрований як фахове видання з культурології (постанова № 1-05/5 від 18.11.2009 р.) та мистецтвознавства (постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

ISBN 978–966–8424–76–2

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

УДК 077.372

В.Г. Виткалов, С.В. Виткалов

НЕЗАБУТНІ ПОСТАТІ ВОЛИНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ: К.ЛИТВИН (1938-1998)

При всій повазі до висунутої класиками марксизму-ленінізму тези про провідну роль народних мас в історії, не викликає заперечень й теза про надзвичайну важливість ролі особистості в суспільстві на будь-якому етапі його історичного розвитку. Адже саме особистість була носієм як певної національної ідеї, так і накреслювала шляхи реалізації будь-якого виду людської діяльності. Саме вона, особистість, формувала врешті-решт, і трансформацію цього суспільства.

Рівненщина завжди була багатою на постаті майже в усіх сферах її суспільно-культурного життя. Ці люди принесли краю славу співучого терену, чи визнання його як області з глибокою традицією унікального ткацтва – «поліського серпанку». Завдячуючи особистостям, край увійшов в історію як терен з яскравим архітектурним будівництвом XVI-XVII століть, уособленням якого є наші ще вцілілі історико-культурні заповідники та рештки замкової мережі.

Ці ж особистості перетворили Рівненщину й на край з оригінальним осередком освіти в особі Острозької академії, яка стала першим православним центром слов'янської освіти наприкінці XVI – першій третині XVII ст., а видрукувана тут Біблія чимало років по тому залишалася неперевершеною духовною книгою у православному світі. Та й «Пересопницьке Євангеліє», 450-річчя від дня написання якого нещодавно відзначила громадськість України і від якого широкого вжитку дістала народна мова у фаховому її форматі, також створено на нашій території.

Відома Рівненщина, завдячуючи особистостям, і як місце народження слов'янської граматики Мелетія Смотрицького (1619 р.), що не лише стала знаковою подією в Україні, але й не виходила з ужитку і була шанована в Російській імперії у XVII-XVIII століттях.

Чимало таких особистостей принесли славу Рівненщині й у більш пізній період – другій половині XX століття, коли область, лікуючи рани довготривалої війни, поступово виходила на новий рівень культурного розвитку, який їй забезпечували все ті ж особистості: Борис Тен, Б.Возницький, Ю.Лашук та ін.

У цьому ряду є й Костянтин Маркович Литвин – людина із типовою радянською біографією, творчою працею якого Рівненщина поступово набула тих прикметних ознак у художній площині, які вирізняють її з поміж семи областей західноукраїнського культурного простору сьогодні.

Народився він 10 вересня 1938 року в селі Копіївка Макарівського району, що на Київщині і почав писати свою типову біографію. Утім, життя розпорядилося по-своєму. І після навчання у Київському індустріальному технікумі (1953-1957 рр.) за спеціальністю «Теплотехніка» та служби в радянській армії, де він повною мірою прилучився до малювання, вступає до Київського державного Художнього інституту (1962 р.) до класу живопису (майстерня Народних художників України В.Костецького, І.Штільмана, М.Хмелька), який успішно завершує у 1967 році і направляє на роботу до м. Рівного, яке, як і більшість західноукраїнських міст, потребувало значної зміни не лише зовнішнього вигляду, але й налагодження системи художньої освіти, власного художнього виробництва тощо.

Створені тут 1951 року місцевим Товариством художників Художні майстерні, у 1963 році переходять у підпорядкування Спілки художників УРСР і на їх базі згодом засновується Художньо-промисловий комбінат, на який покладається виконання усіх видів діяльності, пов'язаної з мистецьким облаштуванням міста.

Подібна практика поширюється по усіх західноукраїнських обласних центрах,

надаючи, крім вирішення згаданих вище питань, змогу випускникам спеціальних навчальних закладів республіки знайти собі практичне застосування.

Отже, опинившись у подібному середовищі, кожен знаходив собі свою сферу творчої самореалізації, оскільки потрібно було налагоджувати як організаційно-фінансові, методичні зв'язки із наявними художниками міста та краю, розпочинати виставкову діяльність, на яку чекало населення краю, виснажене понад 16-річним військовим протистоянням, так і з органами державної влади, займатися підготовкою масштабного плану художнього облаштування обласного центру. Утім, кожен мав знаходити час і для, власне, мистецької самореалізації, до якої був покликаний.

Його перша помітна картина – «Земля» (1968 р.). Однак, заслужений успіх автору принесла «Квітка» (1970 р.), що експонувалася на декількох республіканських виставках і майже відразу стала надбанням Міністерства культури УРСР. І саме з цього часу розпочинається активна й цілеспрямована організаційно-творча діяльність Костянтина Марковича, в якій він так і не визначився до кінця життя чому надати перевагу і був однаково результативним і в творчій роботі, і в організаційно-просвітницькій.

Від часу створення у 1972 року Рівненських художньо-виробничих майстерень (РХВМ) при Львівській обласній організації Спілки художників УРСР, Костянтин Маркович обирається Головою бюро творчої групи, яку очолює до 1982 року та в період 1985-1989 рр., намагаючись реалізувати вже сформовані творчі плани і перетворюючи цей осередок на активний конгломерат митців, здатних швидко художньо наситити розпочату забудову обласного центру: вони художньо оформлюють численні установи культури, дитячі садки, медичні заклади, перші експозиції Рівненського обласного краєзнавчого музею (де К.Литвин був задіяний повною мірою), перші масштабні промислові підприємства повоєнної Рівненщини.

До кінця життя він залишається надзвичайно активною людиною як у Спілці, так і в духовному просторі Рівненщини. За його керівництва РХВМ стала помітною мистецькою структурою в краї; розширилася практика її художніх експонувань: традиційними стали зональні, обласні, персональні, групові, виставки народних майстрів, учнів художньої школи, митців з інших міст (Луцьк, Львів, Відін (Болгарія)), пересувні виставки Спілки художників УРСР та Міністерства культури України, зросла її матеріально-технічна база. Все це й спричинило до створення на її базі Рівненської обласної організації Спілки художників УРСР (РООСХУ).

У 1986 році він – делегат VIII з'їзду художників України; у 1989 році, коли ситуація в країні починає змінюватися майже щоденно, – делегат VI Пленуму Спілки художників України; у 1991 році – делегат Першого установчого з'їзду Спілки художників України (усі – в м. Києві). У 1992 році – делегат від України на VIII позачерговому з'їзді Спілки художників СНД (м. Москва).

Організаційна діяльність залишає все менше часу на підготовку власних художніх експонувань, утім, не зменшує часу, призначеного для роботи за мольбертом і кількості власних вартісних творів. Вир життя, однак, дозволяє організувати 1983 року першу і останню прижиттєву персональну виставку його творів у м. Львові. Майже відразу, як підтвердження його професіоналізму, в 1984 році К.Литвина обирають членом Спілки художників СРСР і з цього часу ним розпочинається розробка масштабних художніх проєктів. Монументальні твори цієї доби переконливо відбивають широкий спектр тогочасного життя.

На хвилі національно-культурного піднесення, коли посилювався інтерес до національно-культурної спадщини (1989 року), він під впливом членів обласної Спілки письменників, розробляє концепцію і проєкт пам'ятника Пересопницькому Євангелію в селі Пересопниця (Рівненщина) та виконує творчі ескізи й малюнки до зображення на камені, відтворені сьогодні на цьому першому пам'ятному знаку у с. Пересопниця [1; 138-140].

Паралельно з організаційною діяльністю, Костянтин Маркович виконує низку художніх робіт: «У полі», «Життя повертається» (1974 р.), «Мир спасенный» (1975 р.), «Шевченко і Щепкін у Петербурзі» (1979 р.), «Башта. Острог» (1981 р.). Однаково майстерно працює і в

жанрі ліричного пейзажу, свідченням чого є: «Полум'я осені» (1973 р.), «Вечір Полісся» (1977 р.), «Вишня» (1979 р.), «Перша зелень» (1980 р.), «Карпатський етюд. Думка» (1996 р.), *і виробничої проблематики*: «Рівне будується» (1974 р.), «Ланкова» (1975 р.), «Будівництво Рівненської АЕС», «Хлібороби» (1977 р.), «Зміна» (1981 р.), «Доярка Прокопчук К.В.» (два варіанти), «Весна. Посівна» (1982 р.), «Портрет голови агрофірми «Зоря» В.А. Плютинського» (1990 р.) та ін.

Є в його доробку і монументальні твори, виконані в у дусі доби соцреалізму, утім із високою художньою майстерністю. Це – настінні розписи: «Рівненський хімічний комбінат» (актова зала вищого профтехучилища хіміків № 10 у м. Рівне, 1984 р., левкас, темпера, 290х460), розписи у вестибюлі Товариства сприяння обороні України (м. Рівне, Мототрек, 1985 р.), «Материнство» (пологовий Будинок № 1, м. Рівне, 1989 р.), «Молодість» – спортивна зала Рівненської ЗОШ № 28 та школи у м. Корці, настінні розписи в столовій ПТУ м. Корець та смт. Здовбиця, дитячому садку мікрорайону «Ювілейний» м. Рівне тощо [4]. Загалом таких робіт є 10.

Інформація про місцезнаходження ще декілька робіт подібного плану, виконаних художником у громадських установах окремих районів області, відсутня.

Народжений напередодні світових воєнних потрясінь, він упродовж життя не полишає розробку цієї теми. Адже проблематика війни для тих, кого вона зачепила, залишається з ними, як правило, назавжди: «Визволення» (1972 р.), «Хліб війни» (1973 р.), «Партизанський рейд» (1977 р.), «Літо. 1941 р.» (1982 р.), «Із полів війни» (1985 р.), «Переправа. Маки» (1992 р.), «Колоски. 1945 р.», «Повернення» (1995 р.) – висвітлюється нам його кутом бачення цієї нелюдської форми розв'язання політичних конфліктів.

У той же час, постійно займаючись організаційно-творчими питаннями в області, Костянтин Маркович все більше переймається пошаною до сьогодення і славного минулого краю, у якому він продовжує жити і працювати. Це помітно й на низці наступних його полотен: «Башта» (1981 р.), «Дорогою на Острог» (1988 р.), «Засвіт встали козаченьки» (1993 р.), «Острозька академія. Друкарня» (1995 р.), «Костянтин Острозький» (1994 р.). А любов до української природи, краси Поліського краю і його людей «приводить його до вершин пейзажного жанру та натюрморту» [2]. Такими роботами є: «Натюрморт з яблуками і тюльпанами» (1980 р.), «Садок вишневий коло хати. Зона» (1990 р.) (із знаком чорнобильської перестороги), «Полудень», «Проміння ранку», «Натюрморт з апельсинами» (1993 р.), «Забута дорога» (1995 р.), «Полісся» (1996 р.), «Тепла осінь», «Каштани» (1997 р.), «Після грози», «Різдвяна ніч» (1998 р.) та ін.

Навіть побіжний перелік його творів засвідчує, що він і надалі залишається майстром пейзажного жанру, адже 78 замальовок, виконаних переважно олійними фарбами з достатньо промовистими назвами («Вечір на ставку», «Хмарний день», «Рання осінь» тощо), це засвідчують. Утім, перше враження, що залишається від споглядання переважної більшості його картин – активна пульсація ритму. Тому зображення значної частини полотен неначе набігає на глядача, незалежно від того, куди спрямовується рух сюжетних ліній на полотні. Це досить помітно в його різнопланових творах: «Засвіт встали козаченьки», написаної 1989 року, або «Переправа. Маки» (1992 р.). І в, здавалося б, далеких від емоційної напруги «Осінь думка» (1996 р.) чи «Карпатський етюд. Думка» (1996 р.). Відчувається, що художник постійно зображував напругу власного життя, ритм якого постійно прискорювався.

На останнє десятиліття його життя припадає чимало знакових кроків у культурній площині Рівненщини. Він – Голова правління Рівненської обласної організації СХУ (1990-1998 рр.); учасник I установчого з'їзду художників СНД (1992 р.), на якому накреслювалися нові шляхи розвитку сучасного образотворення; учасник багатьох республіканських Всесоюзних і міжнародних художніх виставок, проведених у Запоріжжі, Києві, Луцьку, Рівному, Львові, Москві, Мінську [5].

Загалом його експонування охоплюють 4 Всесоюзних: ВДНГ СРСР, м. Москва, 1971 р. («Квітка»); Центральний Будинок художників м. Москва, 1980 р. («Площа В.І. Леніна»);

Центральний Будинок художників, м. Москва, 1982-1983 рр. («Зміна», «Весна. Посівна») виставки; та посмертної у м. Мінську, 2001 р. («Зосередженість»), а також 24 республіканських та чимало інших презентацій регіонального й місцевого рівнів [4].

Невеличкі інформаційні повідомлення про його творчість у той час публікуються в провідних мистецьких часописах, доповнюючись відповідними репродукціями: Мисько Е.П. Обрії оновленого краю // Образотворче мистецтво (Львів), 1979. – № 6 (212). – С. 12; Островський Г., Попов А. «Шевченко і Щепкін» // Корни и крона. – Львов, 1989. – С. 122-123; «Будівництво Рівненської АЕС» // Мистецтво (Київ), 1979; календар «В мире прекрасного». – К., 1986; Столярчук Б. Зона болю Костянтина Литвина // Образотворче мистецтво, 1999. – № 3-4. – С. 33 та ін.

Репродукції його картин було розміщено також у журналах: «Жовтень» («Визволення»). – Львів, 1974. – № 10, обкл.; «Ранок» («Зміна»). – К., 1981. – № 12; «Творчество» («Весна. Посівна»). – М., 1983. – № 5. – С. 2; «Художники Прикарпаття» («Літо. 1941 р.»). – К.: Мистецтво, 1989 р. – С. 70-77; «Образотворче мистецтво» («Костянтин Острозький. Друкарня»). – К., 1998. – № 2. – С. 43; там же: («Осінні ритми. Тепла осінь»). – К., 1999. – № 3-4. – С. 33; «Сторінки історії» («Проміння ранку»). – К., 1998. – № 86 та ін. Окремі репродукції картин вміщено також в альбомі «Всеукраїнська трієнале живопису – 98». – К., 1998. – № 2. – С. 71 тощо. А загальна кількість друкованих репродукцій його творів, за підрахунками дружини художника станом на кінець 2011 року, складає 47 одиниць, охоплюючи 32 картини.

Повертаючись до розгляду його діяльності, відзначимо, що він намагається розширити той традиційний ряд, коли вітчизняну культурну спадщину вивчають лише історики та етнографи, формуючи й відповідний кут зору на країну і намагається включити до цього кола дослідників професійних діячів науки – мистецтвознавців.

Тоді ж розпочинаються його організаційна діяльність, спрямована на підготовку до відкриття в місті Художнього музею. Адже місто Рівне залишається єдиним обласним центром України, що не має й досі власного художнього музею, який й би став не лише осередком концентрації художніх пам'яток, давав змогу художникам об'єднатися навколо цієї художньої структури та став би місцем творчого спілкування, а й виявився б центром науково-дослідної, мистецтвознавчої діяльності, виступав би своєрідним координатором художньої праці й освіти в краї, позаяк мережа початкової художньої освіти є достатньо розмаїтою, як і достатньо міцною поступово стає вища і середня спеціальна її ланка.

На початку 90-х років у структурі Рівненського державного інституту культури, – достатньо яскравого і самобутнього ВНЗ Західної України, було відкрито нову спеціальність «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво», покликану забезпечувати відповідними кадрами мережу художніх шкіл і шкіл мистецтв та викладання уроків малювання у численних загальноосвітніх школах області. Тож першими викладачами, що допомагають у реалізації цих планів і стають професійні митці, члени місцевої художньої Спілки: М.Йориш (з 1992 р.), К.Литвин (1995-1998 рр.), П.Подолець (із 1995 р.) та ін., що переймаються проблемами викладання живопису, малюнку та скульптури, забезпечують читання мистецького блоку дисциплін для студентів закладу, формують їх методичне наповнення.

За пропаганду народної творчості краю він відзначається почесним званням Лауреата обласної літературно-мистецької премії ім. Бориса Тена (1987 р.), згодом висувається на присудження почесного державного звання «Заслужений художник України» (1997 р.).

Однак 15 вересня 1998 року після тяжкої хвороби Костянтин Маркович Литвин пішов із життя, залишивши по собі досить об'ємну спадщину: 133 картини, 87 пейзажів (54 з яких виконані на полотні та 34 – на картоні олійними фарбами), 277 етюдів й 3 картини-пейзажі, 10 монументальних творів [4].

Як данина пам'яті за несвоєчасне визнання його прижиттєвої творчості, майже відразу було проведено декілька його персональних експонувань: посмертних виставок (м. Рівне,

1998 р., зала Спілки художників, м. Луцьк (Художній музей) та м. Київ – Центральний Будинок художника; 1999 р.), що мали значний мистецький розголос вже тому, що експонувалася там значна кількість творів: 120 одиниць – у м. Рівне (одночасно в обласному краєзнавчому музеї, Залі мистецтв обласної бібліотеки та виставковій залі СХУ), 47 картин – у Центральному Будинку художника (м. Київ) та Художньому музеї м. Луцька – 43 художніх полотна.

А десять років по тому, у 2008 році, в м. Рівне експонувалася ще одна персональна художня виставка, присвячена його пам'яті, що відбулася з нагоди 70-річчя від дня народження та відкриття меморіальної дошки на будинку № 2-а по вул. 16 Липня, де він жив і працював.

Як свідчать матеріали сімейного архіву художника [4], залишилося про нього й чимало згадок, опублікованих інтерв'ю та коментарів стосовно окремих його художніх робіт у місцевій періодиці Рівненщини (загалом 61 публікація), де також експонувалися репродукції багатьох його картин.

Твори Костянтина Марковича Литвина зберігаються сьогодні в приватних колекціях окремих країн, Міністерстві культури України, Рівненському обласному краєзнавчому музеї, Картинній галереї м. Луцька, Сарненському історико-етнографічному музеї, Картинній галереї села Бабин Гощанського району, що на Рівненщині, Корецькому районному історико-краєзнавчому музеї, а також у багатьох навчальних, лікувальних, культурно-освітніх та адміністративних закладах нашого міста й Рівненської області загалом, приватних осіб, нагадуючи всім, хто розуміє мистецтво, про минулу славу краю, його людей, економічний та культурний потенціал Волині, сторінки її славної і почасти трагічної історії. І, зрозуміло, чекають на свій фаховий аналіз.

Є його картини і в іноземних зібраннях, зокрема – кампанії «Самгаз», розташованій у м. Мілан (Італія), штаб-квартирі кампанії «Форд», штат Каліфорнія (США), де вони, здається, мають переважно фінансову цінність та, мабуть, нагадують відвідувачам і господарям про специфічну країну – Україну.

«Місце в історії для кожного народу визначається одним критерієм – відзначав Костянтин Маркович у 1995 році, виступаючи з доповіддю з нагоди Шевченківських свят, – розвитком культури. І тільки твори мистецтва, що залишаються в часі, стверджують це місце» [3]. Думка, в принципі, – не нова. Утім, чи не підстава це для повернення, нарешті, до її реалізації у сучасному, вкрай перенасиченому турботою лише покращенням власного добробуту, житті. Адже до її актуальності ми, здається, вже доросли!

Враховуючи відсутність у місті Рівному Художнього музею, а отже браку належних можливостей концентрації художніх колекцій а також той факт, що значна частина мистецької спадщини радянської доби краю поступово переміщується в інші області республіки, приватні зібрання та за межі України, подаємо повний каталог художніх робіт К.М. Литвина, сформований із матеріалів приватного архіву художника, представленого нам його родиною (Додаток 1).

Джерельні приписи

1. Шморгун Є. «...І п'ятьма не здолала його» / Євген Шморгун. – Рівне: ФОП В.А. Лапсюк, 2011. – 216 с.
2. Литвин О.К. Світ, що залишився нам / О.К. Литвин (рукопис) // Приватний архів родини К.М. Литвина.
3. Литвин К.М. Доповідь із нагоди Шевченківських свят (рукопис) (1995 р.) / К.М. Литвин // Приватний архів родини К.М. Литвина.
4. Картотека художніх творів та експонувань К.М. Литвина (рукопис), додаток № 1 // Приватний архів родини К.М. Литвина.
5. Див.: Каталог виставок К.М. Литвина (рукопис), поданий у додатку № 2 // Приватний архів родини К.М. Литвина.

КАТАЛОГ МОНУМЕНТАЛЬНИХ ТВОРІВ К.М. ЛИТВИНА

- «Рівненський хімкомбінат»: левкас, темпера, 1984 р., актова зала (м. Рівне).
- «Материнство»: левкас, темпера, 1989, 290x460, пологовий будинок (м. Рівне).
- «Розпис на Мототреці»: левкас, темпера, вестибюль (м. Рівне).
- «Розпис у дитячому садочку», левкас, темпера (мікрорайон «Ювілейний», м. Рівне).
- «Розпис у смт. Здовбиці»: левкас, темпера (Рівненщина).
- «Розпис в ПТУ № 10»: левкас, темпера (м. Рівне).
- «Розпис в музеї Комсомольської слави»: левкас, темпера (м. Рівне).
- «Розпис в ЗОШ № 11»: левкас, темпера (м. Рівне).
- «Стелла» (на кордоні Радивилівського району Рівненської обл.).
- «Пам'ятник українській Першокнизі – Пересопницькому Євангелію» (село Пересопниця, Рівненщина).

КАТАЛОГ «МАЛЕНЬКИХ» ПЕЙЗАЖІВ

№ п/п	Назва картини	Рік виконання	Матеріал	Місце зберігання
1	Пейзаж з будинком	1958	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
2	Пейзаж з церквою	1959	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
3	Пейзаж з садом	1960	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
4	Пейзаж з річкою	1961	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
5	Пейзаж з лісом	1962	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
6	Пейзаж з горами	1963	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
7	Пейзаж з водоймою	1964	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
8	Пейзаж з селом	1965	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
9	Пейзаж з парком	1966	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»
10	Пейзаж з вулицею	1967	олія	Галерея «Сучасне мистецтво»

Додаток 2

*КАТАЛОГ ВИСТАВОК, У ЯКИХ БРАВ УЧАСТЬ К.М. ЛИТВИН
(Всесоюзні, Міжнародні)*

№ п/п	Назва виставки	Місце проведення	Рік проведення	Роль у виставці
1	Виставка «Маленькі пейзажі»	Москва, Державні музеї	1968	учасник
2	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1970	учасник
3	Виставка «Сучасне українське мистецтво»	Київ, Національний музей	1972	учасник
4	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1974	учасник
5	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1976	учасник
6	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1978	учасник
7	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1980	учасник
8	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1982	учасник
9	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1984	учасник
10	Виставка «Українське мистецтво»	Львів, Національний музей	1986	учасник

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ (ВСЕУКРАЇНСЬКІ) ВИСТАВКИ

№	Назва виставки	Місце проведення	Термін проведення	Організатор
1	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
2	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
3	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
4	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
5	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
6	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
7	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
8	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
9	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет
10	Виставка «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»	Рівненський державний гуманітарний університет	15-25 вересня 2011 року	Науково-педагогічний факультет

<p>Укр. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>
<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>
<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>

<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>
<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>
<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>
<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>	<p>Літ. мов. літ.</p>

ЗОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ

№ з/к	Назва виставки	Місце проведення	Дата проведення
1	Виставка «Мистецтво України»	Київ	1998
2	Виставка «Українська культура»	Львів	1999
3	Виставка «Сучасна українська мистецтво»	Харків	2000
4	Виставка «Українська культура в Європі»	Берлін	2001
5	Виставка «Українська культура в Європі»	Париж	2002
6	Виставка «Українська культура в Європі»	Варшав	2003
7	Виставка «Українська культура в Європі»	Будапешт	2004
8	Виставка «Українська культура в Європі»	Відень	2005
9	Виставка «Українська культура в Європі»	Брюксель	2006
10	Виставка «Українська культура в Європі»	Варшав	2007
11	Виставка «Українська культура в Європі»	Відень	2008
12	Виставка «Українська культура в Європі»	Брюксель	2009
13	Виставка «Українська культура в Європі»	Варшав	2010
14	Виставка «Українська культура в Європі»	Відень	2011

Резюме

Аналізується життєдіяльність художника з м. Рівного К.М. Литвина, інформація про творчість якого вперше подана у такому форматі, включаючи повний каталог його творів, участь у виставках різних рівнів, тематичне розмаїття картин тощо. Стаття підготовлена на матеріалах сімейного архіву художника.

Ключові слова: образотворче мистецтво, Рівненщина, К.М. Литвин, виставка.

Summary

Unforgettable figures of the Volyn fine art Kostyantyn Markovich Lytvyn (1938-1998)

The vital functions of artist are analyzed from Rivne of K.M. Lytvyn, information about work of which is first given in such format, including the complete catalogue of his works, participating in the exhibitions of different levels, thematic variety of works and others like that. The article geared up on materials of domestic archive of artist.

Key words: fine art, Rivne of K.M. Lytvyn, exhibition.

Аннотация

Анализируется жизнедеятельность ровенского художника К.М. Литвина, информация о творческой деятельности представлена впервые в таком формате, включая полный каталог его художественных полотен, участие в различных выставках. Статья подготовлена на материалах семейного архива художника.

Ключевые слова: изобразительное искусство, Ровенщина, К.М. Литвин, выставка.

ЗМІСТ

В.Г. Виткалов. Регіональна культурно-мистецька практика як об'єкт наукового дослідження	3
---	---

Розділ I. ІСТОРИКО-МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

О.А. Куліш. Сміслові аспекти фантастичних зображень у первісному мистецтві	7
І.В. Бондаренко. Історіографія дослідження ювелірних комплексів Київської Русі: мистецтвознавчий дискурс	15
О.І. Сопко. «Прикранський» та «невицький» періоди у творчості Івана Югасевича Склярського	22
Л.М. Дерман. Український костюм як форма реалізації культурних практик в умовах розвитку сучасної української культури	30
І.М. Локишук. Витоки ткацтва на Рівненському Поліссі	35
О.С. Мойсюк. Килимові записки Житомирського Полісся: технологічні та орнаментальні особливості	39
В.М. Курилюк. Шляхи та моделі українського імпресіонізму	43
С.В. Оборська. Психологія колірного вирішення приміщення в стилі модерн	51
І.М. Ян. Діяльність музично-виконавських колективів Харкова 20 початку 30-х років ХХ століття	57
Г.Д. Борейко. Товариство «Просвіта» у розвитку театрального мистецтва Рівненщини міжвоєнного періоду	62
С.М. Афанасьєв. Школа виконавської майстерності В.А. Денисенка: до історії вітчизняної хореографічної освіти (60-80-ті рр. ХХ ст.)	66
Н.О. Комар. Українські театри та напрями їх діяльності у період «відлиги» (1953-1968 рр.)	70
Л.А. Черній. Волинь на перехресті малярських взаємних впливів України та Польщі	77
Т.В. Забута. Вокально-хорові та інструментальні колективи Рівненського міського Будинку культури: історико-культурологічний аспект	81
О.Стебельська. Мистецькі заклади Тернопільщини у професіоналізації культури регіону	87
С.В. Виткалов. Фестивальна практика Рівненщини як культурний феномен доби	92
Т.Г. Сокіл. Інтерпретація творів Михайла Старицького на рівненській сцені	98
М.Марач. Церковне хорове мистецтво Волині доби державної незалежності України	102
К.І. Станіславська. Пісочна анімація як видовищна форма екранного мистецтва ХХІ століття	109
Н.О. Бондарчук. Безперервність пейзажної традиції у творчості кримських татар	113
А.В. Кривенцова. Проблема авторської ідентифікації в живописних автопортретах сучасного мистецтва Харкова	120
Д.Є. Рудик. Вияв етнічної культури в дизайні сучасних готельних комплексів України	124
А.І. Кравченко. Становлення та розвиток музичного мистецтва Одеси – культурного центру південно-західного регіону України	129
А.А. Гоцалюк. Традиції в розвитку хореографічного мистецтва	135

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

М.Криволапов. Витоки формування і розвитку української художньої критики	141
О.М. Ізваріна. Українська музично-критична думка початку ХХ століття та її значення для становлення вітчизняного оперного мистецтва	149
З.М. Ластовецька-Соланська. Становлення музично-соціологічних поглядів в Україні	154
В.Ю. Джур. До питання визначення поняття релігійного мистецтва	159
С.О. Салдан. Генеза музичного мистецтва в контексті антропофії Р.Штайнера	163
І.Л. Бермес. Музична інтонація й інтонування: історико-теоретичний аспект	167
Т.Л. Корнішева. Імпровізація у диригентсько-хоровій діяльності	173
І.В. Клименко. Метод макрокартографування у східнослов'янській мелоареалогії	180
Л.П. Макаренко. Специфіка переосмислення народного мелосу у творчості Л.Колодуба на основі аналізу першої сьютги із симфонічного циклу «Українські танці»	184
Р.Калин. Конвергенція як феномен культури та її рефлексії у вокальному мистецтві	191
О.П. Берлач. Декоративні мотиви в оборонній архітектурі Луцька	197
В.М. Драганчук. Образ Оксани в опері В.Кирейка «Бояриня»: відчуття природної релігійності у ментальній характеристиці героїні (за драматичною поемою Лесі Українки)	200
Л.М. Свірідовська. Стилiстико-формотворчі особливості музики В.Косенка	205
І.М. Мокрогуз. Аплікатурні особливості виконавства на традиційних діатонічних інструментах – кобзі, старосвітській бандурі, торбані	210
С.М. Маловічко. Методологічний аспект сучасної музичної культури	215
Ю.Р. Кундис. До питання Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва з позицій типологічних ознак регіональної виконавської школи	220
В.Ф. Князєв. Розвиток жанру обробки народної музики у баянно-акордеонній творчості українських композиторів другої половини ХХ ст.	225
В.Г. Дутчак. Збереження і розвиток регіональних традицій кобзарського інструментарію в українському зарубіжжі (кінця ХХ – поч. ХХІ ст.)	230
М.М. Тиновський. Кларнетове виконавство у різних ансамблях народних інструментів України та його проекція на самодіяльну, естрадну та академічну традицію	235
Л.М. Пасічняк. Народно-інструментальне ансамблеве виконавство України у світлі наукових студій	240
В.В. Шафета. Компонування музики для однорідних ансамблів баяністів (акордеоністів) композиторів Львівщини	247
Ю.В. Чумак. Творчо-виконавська діяльність Віктора Власова та її проекція на баянну творчість	252
А.І. Душний. «Дитячий альбом» як основа дидактичного репертуару у доробку представників Львівської баянної школи	257
Н.Л. Цюлюпа. Еволюція естрадно-джазового виконавства	262
О.А. Мерлянова. Український жіночий танець як джерело творчої діяльності хореографічних колективів	265
Б.І. Забута. Жанрові особливості музичного супроводу бальних танців	270
А.Нижник. Концерт для баяна і камерного оркестру Ігоря Шамо: питання інтерпретації	275
Г.А. Пархоменко. Візуальні джерела творчості А.Гауді	280
В.Михальчук. Галерейна діяльність як предмет наукового дослідження	286

Розділ III. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

В.Г. Виткалов, С.В. Виткалов. Незабутні постаті волинського образотворення: К.Литвин (1938-1998)	291
О.Ю. Бобечко. Творчий портрет сучасної бандуристки: Галина Береза-Топоровська	303
Л.К. Костюк. Постать Георгія Косміади в культурно-освітньому середовищі м. Рівного кінця 1910 – початку 1920-х років	310
Відомості про авторів	316